

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
3. Мирошниченко Ю.М. Процесуальні чинники тактики судового розгляду кримінальних справ. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 9. С. 510-513.
4. Рафальонт С.Р. Безперервність судового розгляду кримінального провадження. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 338–349.
5. Максимшин Н.М. Судовий допит: процесуальне і криміналістичне дослідження: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність. Львів, 2016. 250 с.
6. Постанова ККС ВС від 07.03.2024 р. у справі № 719/131/22 (провадження № 51-4742км23). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117721147>.

Тимчишин Павло Андрійович,

курсант навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:

Зарубей Вікторія Володимирівна,

професор кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, професор

РОЛЬ І ФУНКЦІЇ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ

Воєнний стан є одним із найскладніших періодів у житті будь-якої країни, коли загроза національній безпеці стає особливо актуальною. У таких ситуаціях роль правоохоронних органів стає надзвичайно важливою, оскільки вони несуть на собі відповідальність за забезпечення правопорядку та захист громадян в умовах воєнного конфлікту.

Аналіз функцій та ролі правоохоронних органів під час воєнного стану має велике значення для забезпечення ефективності їхньої діяльності та виявлення проблем, які можуть виникнути у цей період. Дослідження їхньої ефективності та ідентифікація можливих недоліків дозволить розробити стратегії для подолання викликів, що виникають під час воєнного стану та забезпечити належний рівень захисту прав і свобод громадян [1].

Під час воєнного стану в Україні правоохоронні органи виконують ряд важливих функцій, спрямованих на забезпечення

національної безпеки, захисту громадян та збереження правопорядку. Ось деякі з них:

Забезпечення правопорядку та безпеки громадян: правоохоронні органи під час воєнного стану забезпечують підвищений рівень безпеки населення, запобігають злочинам та вживають заходів для збереження публічного порядку.

Боротьба з тероризмом та злочинністю: умови воєнного стану можуть сприяти зростанню активності терористичних та злочинних груп, тому правоохоронні органи активізують свою діяльність з метою попередження та припинення таких актів.

Контроль за додержанням законодавства: під час воєнного стану правоохоронні органи здійснюють контроль за додержанням військового законодавства, виконанням наказів та розпоряджень військових та цивільних адміністрацій [2].

Захист важливих об'єктів: правоохоронні органи вживають заходів для захисту критичних інфраструктурних об'єктів, таких як енергетичні установки, транспортні вузли та інші об'єкти, від можливих терористичних або військових атак.

Проведення антитерористичних операцій: правоохоронні органи залучаються до проведення антитерористичних операцій з метою припинення та ліквідації терористичних загроз.

Забезпечення прав та свобод громадян: незважаючи на воєнний стан, правоохоронні органи повинні гарантувати дотримання та захист прав і свобод громадян, включаючи право на життя, свободу висловлювання, право на справедливий суд тощо.

Аналіз ефективності та проблем правоохоронних органів під час воєнного стану є ключовим для визначення їхньої дієвості та виявлення можливих недоліків. Давайте розглянемо деякі аспекти цього аналізу:

Ефективність:

Забезпечення безпеки громадян: Одним із головних показників ефективності є здатність правоохоронних органів забезпечувати безпеку населення в умовах воєнного стану. Це включає запобігання злочинам, розслідування злочинів та захист прав громадян [3, с. 224–225].

Проблеми:

Необхідність мобілізації ресурсів: воєнний стан може створювати тиск на ресурси та обмежувати доступ до необхідних матеріалів та обладнання для правоохоронних органів.

Отже, під час воєнного стану в Україні правоохоронні органи відіграють надзвичайно важливу роль у забезпеченні національної безпеки та захисту прав громадян. Вони здійснюють ряд ключових функцій, серед яких забезпечення правопорядку та безпеки населення, боротьба з тероризмом та злочинністю, контроль за додержанням законодавства, захист важливих об'єктів, проведення антитерористичних операцій та забезпечення прав та свобод громадян [4, с. 279–280].

Список використаних джерел

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022. Офіційний вісник України. 2022. № 46. стор. 16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>.
2. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
3. Тихонова Д.С. Поняття «правоохоронна діяльність» і функції правоохоронної діяльності. Проблеми сучасної поліцейстики. Х., 2022. С. 224–225.
4. Спеціальні знання у кримінальному процесі України : монографія / А.М. Тимчишин. Одеса : Юридика, 2023. с. 362

Турик Євген Михайлович,

ад'юнкт відділу докторантури та ад'юнктури
Національної академії внутрішніх справ

ГАРАНТІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЗАЯВНИКА ТА ПОТЕРПІЛОГО НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Сучасні процеси формування в Україні правової, соціальної, демократичної держави активно сприяють процесам забезпечення гарантій прав людини, серед яких важливими є гарантії прав заявника та потерпілого на початкових етапах кримінального провадження.

Початковий етап кримінального провадження починається з прийняття та реєстрації заяв потерпілого про кримінальне правопорушення. Задля забезпечення захисту прав людини на початковому етапі кримінального провадження діє система, яка включає нормативні та реалізаційні складові щодо гарантій прав заявника та потерпілого: 1) з моменту отримання інформації щодо кримінального правопорушення до етапу досудового розслідування; 2) з часу внесення інформації про правопорушення до ЄРДР та завершення досудового розслідування [1].

Серед виявлених порушень на стадії прийняття та реєстрації заяви про кримінальне правопорушення експертами Центру політикоправових реформ зазначено, що іноді утворюються штучні бар'єри під час реєстрації інформації про кримінальне правопорушення, а саме вона не реєструється без зазначення причин. Трапляються й прорахунки, які пов'язані з невчасним направленням на місце події представників слідчо-оперативних груп, що призводить до приховування ознак правопорушення, щодо якого, навіть за наявності ознак, представники поліції складають висновок про закінчення розгляду заяви (не вносять інформацію до бази єдиного обліку) [2].

Кримінальним процесуальним Кодексом значно збільшено обсяг прав потерпілого, їх реалізація, за задумом законодавця, повинна